

Ромската поетеса Сали Ибрахим, племенница на прочута баячка в София, твърди: „Церовете, или, както ромите ги наричат, „лекувиба“ – изцеление, идват преди всичко от словото в романес. Няма лечебна процедура, която да не съдържа кратък стих слово, изречена на глас или шепнешком. Чиста поезия... Стиховете (съдържащи освен слово и особена, специфична музика) имат вълшебна сила, това е метод, съпътстващ целия магичен процес, без който е невъзможно да се постигне резултат... Има доза истина, че ромите владеят или по-точно владееха мистиката магия, като тази дарба и до днес притежава в по-голяма степен жената ромка и в много по-малка – мъжът ром. Магиярите са основно владетели на словото... Баячката носи специалната си бъркачка, парчета олово от рибарска мрежа или други форми, паница, в която сипва вода. Топи оловото в бъркачката и след промърморване на текста молитва дума по дума го излива в паницата със светена вода. След това внимателно оглежда фигурката, която се оформя от леенето, по нея осведомява близките... какво точно се е случило и по какъв начин и за колко време ще оздравее болният, който действително до момента не може да се вдигне от леглото. Така тя излива след баене над главата, стомаха и краката три пъти разтопения куршум. Предната вечер болният преспива със завитите в парцалче парчета куршум, шепа захар и стръкове босилек, от които тя всеки път си слага във водата в паницата. Болният отпива по три малки гълтъки от трите стени на паницата. Накрая всичко събрано се изхвърля в река. При хвърлянето се произнася малък стих и не се поглежда назад. След това една седмица болният спи сам, без да му се сменят дрехите и спалното бельо. Не се влиза късно вечер и през нощта при него, както и в цялата къща. След седмия ден се изкъпва и се полива със светена вода. Резултатът е повече от забележителен. Болният бързо възвръща здравословното си състояние. Започва да се храни и да избягва залежаването. Страховитите сънища, бълнуванията изчезват. Тежестта, която причинява мъка до лудост, и невидимата болка от ставите и мускулите напълно изчезват.“

Ето как ромска жена на 32 г. от с. Ковачите, Плевенско, описва „превенцията на детските болести“, което на практика представлява